

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

3 октомври 2000 година*

„Свободно предоставяне на услуги - Директива 64/427/ЕИО - Квалифицирани услуги в строителството – Национална правна уредба, изискваща вписването на чуждестранни занаятчийски предприятия в регистъра на занаятите – Пропорционалност”

По дело C-58/98

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО) от страна на Amtsgericht Heinsberg (Германия), в производството пред този съд срещу

Josef Corsten

относно тълкуването на член 59 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 49 ЕО), членове 60, 65 и 66 от Договора за ЕО (понастоящем членове 50 ЕО, 54 ЕО и 55 ЕО) и на Директива 64/427/ЕИО на Съвета от 7 юли 1964 г. относно определянето на подробни разпоредби относно преходни мерки по отношение на дейности на самостоятелно заети лица в производствената и преработвателна промишленост, попадащи в обхвата на основни групи 23-40 по ISIC (промишленост и занаятчийско производство) (ОВ 1964 г., 117, стр. 1863),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н D. A. O. Edward (докладчик), г-н L. Sevón и г-н R. Schintgen, председатели на състав, г-н P. J. G. Картеун, г-н C. Gulmann, г-н H. Ragnemalm и г-н M. Wathelet, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Cosmas,

секретар: г-н H.A. Rühl, главен администратор,

като има предвид писмените становища, представени:

- за Kreis Heinsberg (община Heinsberg), от г-н J. Nießen, Kreisrechtsrat, в качеството на представител,

- за германското правителство, от г-н E. Röder, Ministerialrat във Федералното министерство на икономиката, и г-н C.-D. Quassowski, Regierungsdirektor в същото министерство, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

- за австрийското правителство, от г-жа С. Stix-Hackl, Gesandte във Федералното министерство на външните работи, в качеството на представител,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н В. Mongin и г-н М. Niejahr, членове на правната служба, в качеството на представители,

предвид Доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Kreis Heinsberg и на Комисията в съдебното заседание от 5 октомври 1999 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 ноември 1999 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 13 февруари 1998 г., постъпило в Съда на 27 февруари същата година и допълнено на 22 юни 1998 г., Amtsgericht Heinsberg (районен съд на Heinsberg) е поставил съгласно член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО) един преюдициален въпрос относно тълкуването на член 59 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 49 ЕО), членове 60, 65 и 66 от Договора за ЕО (понастоящем членове 50 ЕО, 54 ЕО и 55 ЕО) и на Директива 64/427/ЕИО на Съвета от 7 юли 1964 г. относно определянето на подробни разпоредби относно преходни мерки по отношение на дейности на самостоятелно заети лица в производствената и преработвателна промишленост, попадащи в обхвата на основни групи 23-40 по ISIC (промишленост и занаятчийско производство) (ОВ 1964 г., 117, стр. 1863).

2. Този въпрос е повдигнат в рамките на производство, заведено пред този съд срещу г-н Corsten, който е обвинен, че е нарушил германското законодателство относно борбата срещу необявената заетост.

Правото на Общността

3. Член 59, алинея 1 от Договора предвижда:

В рамките на разпоредби, изложени по-долу, ограниченията върху свободното предоставяне на услуги в рамките на Общността постепенно се забраняват по време на преходния период по отношение на гражданите на държавите-членки, които са се установили в държава от Общността, различна от тази на лицето, за което са предназначени услугите.”

4. Член 66 от Договора предвижда, че член 55 от Договора за ЕО (понастоящем член 45 ЕО), членове 56 и 57 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение

член 46 ЕО и член 47 ЕО) и член 58 от Договора за ЕО (понастоящем член 48 ЕО), които се съдържат в трета част на Договора, дял III, глава 2, озаглавена „Право на установяване”, са приложими спрямо свободното предоставяне на услуги.

5. Съгласно член 56, параграф 1 от Договора:

„Разпоредбите на тази глава и мерките, приети по силата на тези разпоредби, не накарняват прилагането на закони, подзаконови и административни разпоредби, които предвиждат специален режим за чуждите граждани и се основават на съображения за обществен ред, обществена сигурност и обществено здраве.”

6. На 18 декември 1961 г., Съветът е приел, въз основа на член 54, параграф 1 и член 63, параграф 1 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 44, параграф 1 ЕО и член 52, параграф 1 ЕО), две общи програми за премахването на ограниченията спрямо свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги (ОВ 1962 г., 2, стр. 36 и 32). За да се улесни изпълнението на тези програми, Съветът е приел, по-специално на 7 юли 1964 г. Директива 64/427.

7. Тази директива предвижда основно система за взаимно признаване на професионалния опит, придобит в страната по произход и се прилага както към установяването, така и към предоставянето на услуги в друга държава-членка.

8. Съгласно член 3 от Директива 64/427:

„Когато, в една държава-членка, достъпа до една от дейностите, упоменати в член 1, параграф 2 (дейности на самостоятелно заети лица в производствената и преработвателна промишленост, попадащи в обхвата на основни групи 23-40 по ISIC (промишленост и занаятчийско производство)) или тяхното упражняване зависи от притежаването на общо, търговско или професионално знания и способности, тази държава-членка приема като достатъчно доказателство за такива знания и способности факта, че въпросната дейност е извършвана в друга държава-членка за някой от следните периоди:

а) в продължение на шест последователни години в качеството на независимо лице или на ръководител на предприятие; или

б) в продължение на три последователни години в качеството на независимо лице или на ръководител на предприятие, когато бенефициентът може да докаже, че за въпросната професия е получил предходно обучение от най-малко три години, удостоверено от сертификат, който се признава от държавата, или се приема от компетентния професионален орган като напълно изпълняващи неговите изисквания; или

в) в продължение на три последователни години в качеството на независимо лице, когато бенефициентът може да докаже, че е упражнявал в качеството на независимо лице въпросната професия най-малко в продължение на пет; или
г) в продължение на пет последователни години в качеството на ръководител, не по-малко от три години, от които са на технически постове с отговорност за един или повече отдела на предприятието, когато бенефициентът може да докаже, че за въпросната професия той е получил най-малко три годишно предходно обучение, удостоверено от сертификат, който се признава от държавите, или който се приема от компетентния професионален орган като напълно удовлетворяващ неговите изисквания.

В случаите, посочени в букви а) и в), извършването на дейността не трябва да е спирало повече от 10 години преди датата на подаване на искането, предвидено в член 4, параграф 3.”

Член 4 от Директива 64/427 предвижда:

„За целите на прилагането на член 3:

1. Държавите-членки, в които достъпът до една от професиите, упоменати в член 1, параграф 2 или упражняването на тази дейност, зависи от притежаването на общи, търговски или професионални знания или способности, с помощта на Комисията, информират другите държави-членки относно основните характеристики на професията (описание на дейността на тези професии).

2. Компетентният орган, назначен за тази цел от страната, откъдето идва бенефициентът, удостоверява това, че професионалните дейности наистина са упражнявани от бенефициента, както и тяхната продължителност. Сертификатите се съставят като се има предвид официалното описание на въпросната професия, предоставен от държавата-членка, в която бенефициентът желае да упражнява тази професия, независимо от това дали постоянно или временно.

3. Приемащата държава-членка предоставя разрешение за упражняването на въпросната дейност по искане на засегнатото лице, при условие че удостоверената дейност съответства на основните характеристики на описанието на дейността, която е съобщена съгласно параграф 1, и при условие че са изпълнени всякакви други изисквания, предвидени от правната уредба на тази държава.”

9. Също така трябва да се отбележи, че Директива 64/427, която е в сила към момента на настъпване на обстоятелствата по главното производство, е отменена от Директива 1999/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 юни 1999 г. относно създаването на механизъм за признаване на придобитата квалификация във връзка с професионалните дейности в приложното поле на директивите за либерализация и преходни мерки и относно допълването на общата система за признаване на придобитата квалификация (ОВ L 201, стр. 77).

Националното право

10. В Германия, занаятчийските дейности са регламентирани от Handwerksordnung (Закон за занаятчийството), като версията, която е в сила на датата на настъпване на обстоятелствата по главното производство, е тази от 20 декември 1993 г. (BGBl. 1993 г. I, стр. 2256). В съответствие с член 1, параграф 1, първо изречение от Handwerksordnung, занаятчийската дейност в качеството на независимо лице е разрешена само за физически или юридически лица или дружества на лица, които са вписани в регистъра на професиите („Handwerksrolle”). Такова вписване съответства на предоставянето на професионално разрешение за упражняване на тази дейност.

11. Съгласно член 7, параграф 1, първо изречение от Handwerksordnung „всяко лице, което е издържало изпита за майсторска степен за занаята, който иска да упражнява или за свързан занаят се вписва в регистъра на занаятите...”.

12. Член 8, параграф 1, първо изречение от Handwerksordnung предвижда че „в изключителни случаи разрешението за вписване в регистъра на занаятите се предоставя, ако заявителят може да покаже знанията си и способността си да упражнява в качеството на независимо лице занаята, който иска да практикува.

13. Член 9 от Handwerksordnung разрешава на федералния министър на икономиката да определя условията, в съответствие с които гражданите на другите държави-членки могат да се ползват от такова изключително разрешение за вписване в регистъра на занаятите освен случаите, предвидени в член 8, параграф 1 от Handwerksordnung. Въз основата на тази разпоредба федералният министър на икономиката е приел на 4 август 1966 г. регламент относно условията за вписването на гражданите на други държави-членки в регистъра на занаятите (BGBl. 1966 г. I, стр. 469, наричан по-нататък „Verordnung”). Verordnung транспонира в германското право разпоредбите на член 3 и член 4, параграфи 2 и 3 от Директива 64/427.

14. Съгласно член 1 от Verordnung, както е изменен на 20 декември 1993 г. (BGBl. 1993 г. I, стр. 2256):

„Изключително разрешение за вписване в регистъра на занаятите по отношение на занаят, посочен в приложение А към Handwerksordnung, освен занаятите, упоменати в точки 17, 89 - 91 и 93 - 95, освен в случаите, предвидени в член 8, параграф 1 от Handwerksordnung, се предоставя на гражданин на държавите-членки на Европейската икономическа общност или на друга държава, която е страна по Споразумението относно Европейското икономическо пространство, когато

1. заявителят е упражнявал въпросната дейност в друга държава-членка при следните условия:

а) или в продължение най-малко на шест последователни години в качеството на независимо лице или на ръководител на предприятие;

б) или в продължение най-малко на три последователни години в качеството на независимо лице или на ръководител на предприятие, след като е получило обучение по въпросната професия най-малко в продължение на три години;

в) или в продължение най-малко на три последователни години в качеството на независимо лице и в продължение най-малко на пет години в качеството на лица, които не са независими;

г) или в продължение най-малко на пет последователни години в качеството на ръководител, не по-малко от три години, от които са били на технически постове с отговорност за един или повече отдела на предприятието, след като е получило обучение по въпросната професия най-малко в продължение на три години, и когато

2. упражняваната дейност съответства на официалното описание на въпросната професия, по отношение на която се прилага дерогацията.

15. Съгласно Определението за препращане, процедурата за получаването на разрешение за упражняване на занаятчийски дейности и за вписването в регистъра на занаятите е както следва: компетентният орган в държавата-членка по произход на предприемача трябва да му издаде сертификат относно продължителността на неговата професионална дейност и получената квалификация. Предприемачът е длъжен лично да представи сертификата, при нужда преведен на немски език, на компетентната Занаятчийска камара. Последната проверява това дали са изпълнени условията, посочени в Verordnung и предава сертификата на Regierungspräsident (компетентния административен орган) заедно със заявление за изключително разрешение, попълнено от предприемача. За разрешението се плаща такса в размер между 300 и 500 DEM. Ако се предостави изключителното разрешение от страна на Regierungspräsident, то се изпраща на домашния адрес на предприемача. С изключителното разрешение, той може тогава да кандидатства пред компетентната Занаятчийска камара, за да бъде вписан в регистъра на занаятите, като също така представя актуална извадка от Търговския Регистър и заплаща втора такса. Тогава му се изпраща занаятчийска карта на неговия служебен адрес. Едва след това чуждестранният предприемач е оправомощен да упражнява занаятчийски дейности в Германия в качеството на независимо лице.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

16. Г-н Corsten, самостоятелно зает архитект, е възложил на предприятие, установено в Нидерландия, поставянето на подови настилки в рамките на проект за строителство в Германия. Натовареното с работата предприятие законно

осъществява такава дейност в Нидерландия, но не е вписано в регистъра на занаятите в Германия. Предприятието определя цена за квадратен метър за поставянето на подови настилки, която е значително по-ниска от цената, която би била определена от германски занаятчийски предприятия за същата работа.

17. С Решение от 2 януари 1996 г., компетентната германска служба по инспекция на труда е наложила административна глоба в размер на 2 000 DEM на г-н Corsten поради нарушение на германското законодателство относно борбата срещу необявената заетост. В съответствие с това законодателство, една административна глоба може да се наложи спрямо всеки, който поверява на едно предприятие, което не е вписано в регистъра на занаятите изпълнението на занаятчийска дейност в качеството на независимо лице. Установено е, че в Германия полагането на подови настилки попада в тази категория.

18. Г-н Corsten оспорва това решение пред Amtsgericht Heinsberg.

19. Като се съмнява относно съвместимостта на германската правна уредба, по-специално що се отнася до изискването за вписване в регистъра на занаятите, с правото на Общността относно свободното предоставяне на услуги, Amtsgericht Heinsberg е решил да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

(То) съвместимо ли е с правото на Общността относно свободното предоставяне на услуги това едно нидерландско предприятие, което в Нидерландия удовлетворява всички условия за упражняването на професионална дейност, да е необходимо то да удовлетворява допълнителни – макар и чисто формални – условия, за да упражнява тази дейност в Германия(?)”

По преюдициалния въпрос

20. Трябва да се отбележи още от началото, че въпросът, поставен от препращащия съд не засяга пряко положението на г-н Corsten, а по-скоро до това на нидерландското предприятие, на което той е възложил задачата да извърши занаятчийска дейност в Германия. Всъщност от преписката по делото следва, че ако това предприятие не е подлежало на изискването да бъде вписано в регистъра на занаятите в Германия, така че то е било свободно да извърши договорената дейност без да изпълни такава формалност, то г-н Corsten не би могло да бъде преследван за нарушаване на законодателството относно борбата срещу необявената заетост.

21. Въпросът следователно трябва да се разбира като питащ, по същество, дали правото на Общността относно свободното предоставяне на услуги изключва правна уредба на държава-членка, която подчинява изпълнението в рамките на своята територия на занаятчийски дейности от доставчици на услуги, установени в други държави-членки на условието тези доставчици на услуги да бъдат вписани в регистъра на занаятите в тази държава-членка.

22. Kreis Heinsberg оспорва точността на описанието на препращащия съд на процедурата за получаване на разрешение за извършването на занаятчийски дейности и за вписване в регистъра на занаятите. Според Kreis Heinsberg, предприемачът първо трябва да отправи искане за изключителното разрешение за вписване в регистъра на занаятите до органа, който издава това разрешение, а именно в настоящето дело местния орган на компетентната област. Последният трябва да изслуша компетентната Занаятчийска камара преди да вземе решение. След като се даде изключителното разрешение, предприемачът трябва да го представи на засегнатата Занаятчийска камара, която след това пристъпва към вписване в регистъра на занаятите.

23. Според Kreis Heinsberg, цялата процедура обичайно протича в рамките на период от четири до шест седмици, напълно разумен период от време. Kreis Heinsberg също така поддържа, че противно на заключенията на препращащия съд, от предприемача не се изисква да представи актуална извадка от търговския регистър или да заплати втора такса, когато се вписва в регистъра на занаятите.

24. Съдът би изтъкнал, преди всичко, че той не е компетентен да реши дали тълкуването, направено от страна на препращащия съд на разпоредби на националното право е правилно или да се произнесе относно съвместимостта на тези разпоредби с правото на Общността. Задачата на Съда е единствено да тълкува разпоредби на правото на Общността, за да предостави на препращащия съд всички насоки относно въпроси на правото на Общността, от което той се нуждае, за да разреши делото пред него.

25. В тази връзка това, което е важно, и всъщност не се оспорва, е че процедурата за получаването на разрешение за упражняване на занаятчийски дейности и за вписване в регистъра на занаятите обхваща няколко етапа. Едно предприятие, което подава заявление за вписване в регистъра на занаятите, трябва да се обърне не само към компетентната Занаятчийска камара, но също така към компетентния административен орган. Така „изключителното разрешение”, издадено от административния орган на предприятието не го оправомощава да упражнява конкретна занаятчийска дейност, а просто съставлява разрешение да бъде вписано, по изключение, в регистъра на занаятите при компетентната Занаятчийска камара.

26. Лица, които подават заявление за вписване в регистъра на занаятите, обичайно трябва да са издържали изпита, предвиден от националното право („Meisterprüfung”). Само по изключение германското право позволява да не се спази това изискване, за да се позволи на другите категории лица да бъдат вписани, включително граждани на други държави-членки, за целите на спазването на правото на Общността.

27. Разглеждането на това дали са изпълнени условията, упоменати в *Verordnung*, се извършва преди предоставянето на изключителното разрешение за вписване в регистъра.

28. Германското правителство поддържа, че задължителното вписване в регистъра на занаятите, което произтича от *Handwerksordnung*, с последващо задължително членство в Занаятчийската камарата на засегнатите предприятия, не противоречи на вторичното право на Общността. Всъщност според него Директива 64/427 се отнася само до признаването на дейности в рамките на разглеждането на съществените условия относно упражняването за първи път на дейност в друга държава-членка, но не регламентира процедурата за вписване в регистъра на занаятите.

29. Комисията, след като първо обобщава условията, при които компетентните органи на приемащата държава-членка трябва да издадат разрешение за упражняването на въпросната професионална дейност в съответствие с член 4 от Директива 64/427, изтъква, че тя не съдържа друга разпоредба що се отнася до процедурата след предоставянето на разрешение. Тя прибавя, че параграф 3 от тази разпоредба дори предоставя изрично на приемащата държава-членка възможността да наложи допълнителни условия за предоставянето на разрешение. Комисията обаче отбелязва, че тази държава не разполага с пълна свобода по този въпрос, но от нея се изисква да определи процедурата за предоставянето на разрешение по такъв начин, че да гарантира това Директива 64/427 да не бъде лишена от ефективност.

30. По този въпрос трябва да се напомни, че Директива 64/427 е предназначена да улесни постигането на свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги в широк обхват на професионални дейности, свързани с промишлеността и занаятчийското производство, в очакване на хармонизирането на условията за достъп до въпросните дейности в различните държави-членки, което е съществена предпоставка за пълната либерализация в тази област (Решение от 29 октомври 1998 г., по съединени дела *De Castro Freitas* и *Escallier*, C-193/97 и C-194/97, *Recueil* стр. I-6747, точка 19).

31. Независимо че при отсъствието на такава хармонизация що се отнася до дейностите, разглеждани в главното производство, държавите-членки запазват, по принцип, правомощието да се определят условията за достъп до тези дейности, те при все това, при упражняването на своите правомощия в тази област, зачитат както основните свободи, гарантирани от член 52 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 43 ЕО) и член 59 от Договора, така и ефективността на разпоредбите на директива, които съдържат преходни мерки (Решение по дело *De Castro Freitas* и *Escallier*, посочено по-горе, точка 23). Това се прилага не само спрямо съществените условия за достъп до тези дейности, но също така спрямо изискванията за процедурния ред, предвидени от националното право.

32. Предвид на естеството на разглежданите в главното производство дейности, следователно е необходимо да се разгледа това дали изискването за вписване в регистъра на занаятите и административната процедура във връзка с него, са съвместими с принципа за свободното предоставяне на услуги и не застрашава ефективността на Директива 64/427, и по-специално на член 4 от нея.

33. Установена съдебна практика е, че член 59 от Договора изисква не само премахването на всякаква дискриминация по признак на гражданство спрямо доставчици на услуги, които са установени в друга държава-членка, но също така премахването на всякакво ограничение, дори ако то се прилага спрямо национални доставчици на услуги и също така спрямо тези на други държави-членки, което би могло да забрани, затрудни или да направи по-неблагоприятни дейностите на един доставчик на услуги, установен в друга държава-членка, когато той законно предоставя подобни услуги (вж. Решение от 25 юли 1991 г., по дело *Säger*, C-76/90, Recueil стр. I-4221, точка 12; Решение от 9 август 1994 г., по дело *Vander Elst*, C-43/93, Recueil стр. I-3803, точка 14; Решение от 28 март 1996 г., по дело *Guiot*, C-272/94, Recueil стр. I-1905, точка 10; Решение от 12 декември 1996 г., по дело *Reisebüro Broede*, C-3/95, Recueil стр. I-6511, точка 25; Решение от 9 юли 1997 г., по дело *Parodi*, C-222/95, Recueil стр. I-3899, точка 18; и Решение от 23 ноември 1999 г., по съединени дела *Arblade* и други, C-369/96 и C-376/96, Recueil стр. I-8453, точка 33).

34. В тази връзка задължението, наложено спрямо предприятие, установено в държава-членка, което желае, като доставчик на услуги, да упражнява занаятчийска дейност в друга държава-членка, да бъде вписано в регистъра на занаятите на тази държава съставлява ограничение по смисъла на член 59 от Договора.

35. Също така е установена съдебна практика това, че дори ако няма хармонизация в тази област, подобно ограничение спрямо основния принцип на свободното предоставяне на услуги може да се основава единствено на правни уредби, оправдани от императивни съображения от общ интерес и приложими спрямо всички лица и предприятия, които упражняват дейност на територията на приемащата държава-членка, доколкото този интерес не се защитава от нормите, които се прилагат спрямо доставчика в държавата-членка, където той е установен (вж., по-специално Решение от 17 декември 1981 г., по дело *Webb*, 279/80, Recueil стр. 3305, точка 17; Решение от 26 февруари 1991 г., по дело Комисия/Италия, C-180/89, Recueil стр. I-709, точка 17; Решение по дело Комисия/Гърция, C-198/89, Recueil стр. I-727, точка 18; Решение по дело *Säger*, посочено по-горе, точка 15; по дело *Vander Elst*, посочено по-горе, точка 16; Решение по дело *Guiot*, посочено по-горе, точка 11; и Решение по дело *Arblade* и други, посочено по-горе, точка 34).

36. Германското правителство заявява, че цялостната квалификационна система за занаятчиите, която се основава на изискването на сертификат за *Meisterprüfung* и задължително членство на Занаятчийската камара, е насочена към

поддържането на равнището на услугите и професионалните способности в сектора на занаятите. Такива интереси съставляват императивни съображения от общ интерес и не биха били защитени от разпоредбите на държавата-членка, в която е установен доставчика на услуги.

37. Kreis Heinsberg твърди, че регистърът на занаятите изпълнява целта на един обществен регистър, който съдържа информация относно занаятчиите, които работят в качеството на независимо лице в рамките на областта на засегнатата Занаятчийска камара. Така регистърът на занаятите е предназначен да позволи на органите и обществеността да научат начина, по който предприятията са получили разрешение да извършат занаятчийски дейности в качеството на независимо лице в рамките на областта на засегнатата Занаятчийска камара и съответно да възложат занаятчийски услуги на доставчици, които могат да предоставят качествени услуги.

38. Трябва да се признае, както изтъква Комисията, че целта за гарантирането на качеството на занаятчийската дейност и на защитата на тези, които са поръчали такава дейност е императивно съображение от общ интерес, което може да обоснове ограничение на свободното предоставяне на услуги.

39. В съответствие обаче с принципа за пропорционалност, приложението на национални правни уредби на една държава-членка спрямо доставчици на услуги, установени в други държави-членки, трябва да бъде подходящо, за да се гарантира постигането на преследваната от тях цел и не трябва да надхвърля това, което е необходимо, за да се постигне тази цел (вж., по-специално, посочените по-горе Решения по дело Säger, точка 15, и по дело Arblade и други, точка 35).

40. Правна уредба като националната правна уредба, разглеждана в главното производство, дори ако се прилага независимо от гражданството на доставчиците на услуги и изглежда годни да гарантират постигането на всички цели, които са насочени към поддържането на качеството на оказаните услуги, надхвърля това, което е необходимо за постигането на такива цели.

41. Разглеждането преди предоставянето на изключително разрешение за вписване в регистъра на занаятите може единствено да бъде относно формата, тъй като то трябва да се ограничи до установяването на това дали са изпълнени условията, предвидени в член 3 от Директива 64/427. От член 4 от нея следва, че когато провеждат това разглеждане, органите на приемащата държава-членка по принцип са обвързани от заключенията относно дейностите, които са били извършвани от засегнатия доставчик на услуги и тяхната продължителност, както се съдържа в сертификата, издаден от държавата, от която идва доставчика. На етапа, когато той се вписва в регистъра на занаятите, не се извършва никакво допълнително разглеждане.

42. Тъй като съображенията относно изискването за вписване в регистъра на занаятите са от чисто административно естество, такива съображения не могат да

обосноват дерогация на една държава-членка от нормите на правото на Общността, особено когато въпросната дерогация съставлява предотвратяване или ограничаване на упражняването на една от основните свободи на правото на Общността (вж., по-специално Решения от 26 януари 1999 г. по дело Terhoeve, C-18/95, Recueil стр. I-345, точка 45, и по дело Arblade и други, посочено по-горе, точка 37).

43. Както правилно отбелязва австрийското правителство една държава-членка не може да поставя предоставянето на услуги в рамките на своята територия при условията на изпълнението на всички условия, които се изискват за установяването и така лишават разпоредбите на Договора от всякаква ефективност, чийто предмет е именно да се гарантира свободното предоставяне на услуги (вж. Решение по дело Säger, посочено по-горе, точка 13).

44. В делото по главното производство, националното право на приемащата държава-членка не прави разграничение, що се отнася до предприятия на други държави-членки, които искат да предоставят занаятчийски услуги в приемащата държава, между тези, които са установени единствено в държавата-членка, от която те идват и тези, които са също така установени по смисъла на член 52 от Договора, в приемащата държава-членка. Тези две категории предприятия също така са предмет на изискването за вписване в регистъра на занаятите преди да могат да извършват занаятчийска дейност в приемащата държава-членка.

45. Дори ако изискването за вписване в регистъра на занаятите, пораждащо задължително членство в Занаятчийската камарата за засегнатите предприятия и следователно плащане на свързаните членски вноски, би могло да се обоснове в случая на установяване в приемащата държава-членка, какъвто не е случаят в делото по главното производство, същото не е задължително за предприятия, които възнамеряват да предоставят услуги в приемащата държава-членка единствено случайно, всъщност вероятно само веднъж.

46. Последните биха могли да бъдат разубедени от това да осъществят своите планове, ако поради задължителното изискване да бъдат вписвани в регистъра на занаятите, процедурата за получаване на разрешение е направена по-дълга и по-скъпа, така че очакваната печалба, поне за малките проекти, повече не е икономически оправдана. За тези предприятия, следователно, свободното предоставяне на услуги, основен принцип на Договора, както и Директива 64/427, биха могли да станат неефективни.

47. Следователно, процедурата за предоставяне на разрешение, започната от приемащата държава-членка не трябва нито да забавя, нито да усложнява упражняването на правото на лица, установени в друга държава-членка да предоставят своите услуги на територията на първата държава, където е извършено разглеждането на условията, регламентиращи достъпа до засегнатите дейности и е било установено, че тези условия са удовлетворени.

48. Освен това, всякакво изискване за вписване в регистъра на занаятите на приемащата държава-членка, при предположение, че то е оправдано, не трябва нито да поражда допълнителен административен разход, нито да обхваща задължително плащане на членски вноски на Занаятчийската камара.

49. С оглед на всички предходни съображения, на въпроса трябва да се отговори, че член 59 от Договора и член 4 от Директива 64/427 изключва правна уредба на държава-членка, която подчинява извършването в рамките на нейната територия на занаятчийска дейност от доставчици на услуги, установени в други държави-членки на условията на процедура за предоставяне на разрешение, която може да забави или усложни упражняването на правото на свободно предоставяне на услуги, когато разглеждането на условията, регламентиращи достъпа до засегнатите дейности е извършено в съответствие с Директивата и е било установено, че тези условия са удовлетворени. Освен това, всякакво изискване за вписване в регистъра на занаятите на приемащата държава-членка, при предположение, че то е оправдано, не трябва нито да поражда допълнителен административен разход, нито да обхваща задължително плащане на членски вноски на Занаятчийската камара.

По съдебните разноски

50. Разходите, направени от германското и австрийското правителство и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Amtsgericht Heinsberg с Определение от 13 февруари 1998 г., допълнено на 22 юни същата година, реши:

Член 59 от Договора (понастоящем, след изменение член 49 ЕО) и член 4 от Директива 64/427/ЕИО на Съвета от 7 юли 1964 г. относно определянето на подробни разпоредби относно преходни мерки по отношение на дейности на самостоятелно заети лица в производствената и преработвателна промишленост, попадащи в обхвата на основни групи 23-40 по ISIC (промишленост и занаятчийско производство) изключва правна уредба на държава-членка, която подчинява извършването в рамките на нейната територия на занаятчийска дейност от доставчици на услуги, установени в други държави-членки на условията на процедура за предоставяне на разрешение, която може да забави или усложни упражняването на правото на свободно предоставяне на услуги, когато разглеждането на условията,

регламентиращи достъпа до засегнатите дейности е извършено в съответствие с Директивата и е било установено, че тези условия са удовлетворени. Освен това, всякакво изискване за вписване в регистъра на занаятите на приемащата държава-членка, при предположение, че то е оправдано, не трябва нито да поражда допълнителен административен разход, нито да обхваща задължително плащане на членски вноски на Занаятчийската камара.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 3 октомври 2000 година.

Подписи